

Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC) | Випуск 78: 19 Березня – 31 Березня 2022

1. Кабінет Міністрів запровадив правила подання інформаційного повідомлення про пошкоджену/знищену нерухомість

26 березня 2022, Кабінет Міністрів прийняв [Постанову № 380](#), якою встановлюється Порядок подання інформаційного повідомлення про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій. Власники пошкодженого чи знищеного майна можуть подати інформаційне повідомлення через Портал Дія (в тому числі – за допомогою мобільного додатку), Центри надання адміністративних послуг (ЦНАП) або нотаріуса. Інформаційне повідомлення повинно містити повне ім'я заявника, його/її реєстраційний номер облікової картки платника податків, контактні дані, відомості про нерухоме майно (реєстраційний номер, загальна площа та ін.), відомості про кількість осіб, які проживали у нерухомому майні, відомості про пошкодження/знищення майна, в тому числі – фото та відео (за наявності).

2. Кабінет Міністрів збільшив кількість та обсяг допомоги на проживання для ВПО

20 березня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову № 332](#), якою замінюється старий порядок надання адресної допомоги для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) відповідно до [Постанови № 505](#) від 1 жовтня 2014 року. У таблиці наведено порівняльний аналіз представлених змін:

	До	Після
Хто має право на довідку ВПО?	Особи, які підпадають під визначення ВПО відповідно до Закону України 1706-VII «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» без географічної прив'язки	Особи, які проживали та/або працювали на території бойових дій (Див. Розпорядження № 204-р від 6 березня 2022 року та Розпорядження 213-р від 11 березня 2022 року щодо територій, на яких ведуться бойові дії), та ВПО, які отримували допомогу на проживання до 24 лютого 2022 року

Процедура подання заяви	Заява може бути подана особисто	Заява може бути подана особисто або через Дію (Послуга має бути доступною з квітня 2022 року)
Обсяг допомоги на проживання для ВПО (на місяць)	Для дітей – 1000 грн Для працездатних осіб – 442 грн Для осіб з інвалідністю за окремою шкалою Не більше 3000 грн на сім'ю Не більше 3400 грн, якщо один із членів сім'ї – особа з інвалідністю Не більше 5000 грн для багатодітної сім'ї	Для осіб з інвалідністю та дітей – 3000 грн на особу Для інших осіб – 2000 грн на особу
Хто отримує допомогу	Один із членів сім'ї за всіх інших	Кожна особа окремо. Дорослий член сім'ї отримує допомогу за дитину
Строк виплат	Допомога надавалася на шість місяців. Її можна було продовжувати кожні шість місяців на такий самий період	Допомога буде виплачуватися протягом дії воєнного стану та одного місяця після його припинення чи скасування

Нові правила скасовують норму щодо максимального розміру виплат на сім'ю. Нові норми більше націлені на особу, а не на сім'ю. Старе правило щодо максимальної суми виплат на сім'ю мало дискримінаційний ефект по відношенню до великих сімей, а також тих сімей, які мали на утриманні дітей, людей похилого віку та осіб з інвалідністю. Гуманітарна спільнота довгий час адвокатувала за використання об'єктивних критеріїв для розрахунку вразливості та розмірів кожної окремої сім'ї. Новий порядок враховує це питання.

3. Кабінет Міністрів запровадив гнучкі правила щодо виплат допомоги для ВПО

Контекст: В останні роки Уряд впроваджував суворі та обмежувальні підходи щодо виплат допомоги для ВПО. [Постанова № 365](#) 2016 року, якою вводилися в дію ці обмежувальні заходи, регулювала питання виплати допомоги для ВПО по нинішній час. Не дивлячись на те, що Уряд скасував деякі обмежувальні норми завдяки активній адвокації з боку гуманітарної спільноти та критичних зауважень з боку Верховного Суду, Постанова № 365 продовжувала бути обмежувальною за своїм характером.

25 березня 2022 року Кабінет Міністрів видав [Постанову № 363](#), якою запроваджуються гнучкі правила щодо виплат для ВПО. Відповідно, зараз такі виплати можуть бути здійснені через Державний банк «Ощадбанк» (або

інший комерційний банк за можливості) чи через Державну поштову службу «Укрпошта». Для осіб з інвалідністю I групи та інших осіб, які потребують постійного догляду виплати будуть доставлятися до місця проживання за їхньою заявою.

Нова постанова також скасовує процедуру, за якою виплати для ВПО могли бути скасовані, якщо така особа відвідувала тимчасово окуповані території, його/її не було знайдено за місцем реєстрації та за іншими підставами, передбаченими Постановою № 365 від 2016 року.

4. Кабінет Міністрів надав право на компенсацію роботодавцям, які влаштували на роботу ВПО

20 березня 2022 року Кабінет Міністрів затвердив [Постанову № 331](#) щодо правил компенсації за працівників-ВПО. Вимогами для отримання компенсації є наступні:

- Працівник має бути офіційно працевлаштований
- Роботодавець має бути платником Єдиного соціального внеску (ЄСВ)
- Зарплата працівника має бути не нижчою за мінімальну
- Роботодавець подав річну Податкову декларацію за 2021 рік або податкову декларацію за IV квартал 2021 року

Обсяг компенсації складатиме 6500 грн та буде надаватися не більше 2 місяців. Щоб отримати компенсацію, роботодавець має звернутися до місцевого відділення Державної служби зайнятості із заявою протягом 5 днів після прийняття працівника-ВПО на роботу. Заява на компенсацію може бути також подана через Портал Дія, електронну пошту чи особисто. До заяв, поданих особисто, необхідно надати копію наказу про прийняття на роботу, трудовий договір, копію довідки ВПО, особисті та паспортні дані, реєстраційний номер облікової картки платника податків працівника-ВПО.

5. Власники житлових приміщень, які розмістили у себе ВПО, мають право на компенсацію витрат

19 березня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову № 333](#), якою власникам житлових приміщень надається право на отримання компенсації витрат за тимчасове розміщення ВПО. Отримати таку компенсацію можливо лише за тих ВПО, які не отримують адресної допомоги від Уряду. Власники житлових приміщень, які розмістили у себе ВПО, мають право на компенсацію у розмірі 14,77 грн за кожен людино-день. Особи, які мають право на компенсацію, повинні звернутися із заявою до виконавчих органів місцевої влади.

6. Кабінет Міністрів спростив правила для отримання допомоги по безробіттю протягом воєнного стану

19 березня 2022 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову № 334](#), якою спрощуються адміністративні процедури для безробітних протягом воєнного стану. Такими змінами є наступні:

- Особи мають право подати заяву про визнання чи припинення статусу безробітного та виплат по безробіттю через Дію
- Всі послуги також можуть бути отримані у найближчому центрі зайнятості або за допомогою телекомунікаційних засобів (телефон, Telegram, електронна пошта, онлайн-форми)
- Якщо центри зайнятості не можуть здійснити виплати по безробіттю, такі виплати виплачуються напряму на банківські рахунки безробітних осіб або через систему «My Transfer»

7. Парламент ввів в дію норму про імунітет комбатанта

15 березня 2022 року Верховна Рада прийняла [Закон № 2124-IX](#), яким визначається імунітет комбатанта та декриміналізуються діяння або бездіяльність протягом воєнного стану чи збройного конфлікту, які призвели до гибелі чи завдання шкоди особам, які здійснюють збройну агресію проти України. Звільнення від відповідальності можливе лише у разі, якщо такі дія або бездіяльність не становлять собою порушення правил та норм Міжнародного гуманітарного права (МГП), а також не пов'язане із катуванням. Закон зобов'язує військових, територіальну оборону, правоохоронні органи, які беруть участь в обороні України, дотримуватися правил та норм МГП.

8. Онлайн-платформа Співдія розпочала свою роботу

Координаційний штаб з гуманітарних та соціальних питань запустив інтернет-платформу [Співдія](#) для опрацювання заяв від осіб, які потребують готові допомогти або потребують допомоги із їжею, одягом, гігієнічними товарами, матрацами, побутовою технікою, медикаментами тощо.

Зокрема, платформа дозволяє користувачам полегшити надання гуманітарної допомоги волонтерам, особам, які її потребують, лікарням, пологовим будинкам та центрам прийому біженців. Платформа також приймає фінансові пожертви для закупівлі необхідних матеріалів.

Для отримання додаткової інформації щодо Координаційного штабу з гуманітарних та соціальних питань див. [Правовий бюлетень Данської Ради Випуск 76](#).

9. Парламент запровадив покарання за продаж гуманітарної та благодійної допомоги

24 березня 2022 року Парламент прийняв [Закон № 2155-IX](#), яким запроваджується покарання за незаконне використання гуманітарної, благодійної та безоплатної допомоги протягом дії воєнного стану. Особи, які продали благодійну чи гуманітарну допомогу, або ж будь-яким іншим чином використали її з метою отримання прибутку можуть отримати великий штраф, обмеження волі, виправні роботи або ув'язнення. Для цілей застосування цього Закону на практиці, обсяг допомоги, що була продана чи використана іншим чином для отримання прибутку, становитиме мінімум 350 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (приблизно 434 715 грн у 2022).

10. Кабінет Міністрів скасував обмеження, пов'язані із COVID-19 під час дії воєнного стану

26 березня 2022 року Кабінет Міністрів [Постанову № 372](#), якою скасовуються вимоги щодо встановлення рівнів епідеміологічної небезпеки (зелений, жовтий, помаранчевий або червоний рівень) на всій території України або в окремих її регіонах під час дії режиму воєнного стану. Однак:

- Фізичним особам та бізнесу рекомендовано дотримуватися протиепідемічних заходів
- Фізичним особам рекомендовано отримати повний курс вакцинації від COVID-19
- Закладам охорони здоров'я рекомендовано забезпечити готовність до реагування на спалахи COVID-19

Обмеження щодо обов'язкової вакцинації від COVID-19 для працівників державних органів, місцевих органів, сфери охорони здоров'я, соціальних, освітніх установ та державних підприємств скасовано.

11. Недоставлені пенсії та фінансова допомога переноситься на наступний виплатний період

21 березня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову № 343](#), за якою недоставлені пенсії та фінансова допомога буде перенесена на наступний виплатний період. Неможливість Державної поштової служби «Укрпошта» доставити пенсію чи фінансову допомогу до територій, де ведуться бойові дії (через втрату даних, відсутність готівки тощо) має бути завірена відповідною військово-цивільною адміністрацією.

12. Парламент запровадив жорсткі санкції за розповсюдження інформації про переміщення зброї та Збройних Сил України

24 березня 2022 року Верховна Рада прийняла [Закон № 2160-IX](#), який криміналізує розповсюдження інформації про знаходження та пересування українських військових угруповань чи зброї протягом дії режиму воєнного стану або надзвичайного стану. Такі діяння будуть кваліфіковані як злочин, якщо розповсюджено інформацію, яка не знаходилася у відкритому доступі. Єдиною санкцією є ув'язнення на строк від 3 до 12 років. Підслідність щодо таких злочинів визначена за органами безпеки.

13. Кабінет Міністрів встановив правила щодо безкоштовного забезпечення населення продовольчими товарами протягом воєнного стану

20 березня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову № 328](#), якою встановлюються правила та порядок для безкоштовного забезпечення продовольчими товарами осіб, які цього потребують. Наступні продовольчі товари будуть надаватися безкоштовно: зерно для хліба та борошна, крупи, макаронні вироби, соняшникова олія, м'ясні, рибні та бобові консерви, цукор, молоко або замінники, хлібобулочні та кондитерські вироби, чай, кава. Обсяг товарів буде визначатися Міністерством економіки з розрахунку на 10 мільйонів осіб. Військові адміністрації на територіях, де ведуться бойові дії, будуть відповідальні за роздачу продуктів та компенсацію

за переробку і зберігання зерна. Державна транспортна компанія «Укрзалізниця» та Державна поштова служба «Укрпошта» забезпечуватимуть доставку.

14. Кабінет Міністрів затвердив нові правила щодо влаштування дітей, які втратили свої сім'ї

22 березня 2022 року Кабінет Міністрів затвердив [Постанову № 349](#) щодо спрощення протягом дії режиму воєнного або надзвичайного стану процедур прийняття до прийомних сімей дітей, які залишилися без батьківського піклування або ж були розлучені зі своїми сім'ями. Тепер для цього достатньо лише наказу служби у справах дітей чи обласної військової адміністрації за місцем знаходження дитини. Дозвіл Комісії з питань захисту прав дитини тепер не потрібний. Під час дії режиму надзвичайного або воєнного стану ті, хто взяв опіку над дитиною, не зобов'язані проходити курс навчання з виховання таких дітей.

15. Кабінет Міністрів ввів в дію спрощені правила щодо перевезення гуманітарних вантажів залізницею через кордон

27 березня 2022 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову № 379](#), згідно якої гуманітарні вантажі, що надходять з-за кордону протягом дії режиму воєнного стану та через рік після його скасування будуть доставлятися Державною залізничною компанією «Укрзалізниця» без процедури визнання товарів як гуманітарної допомоги. Донори, які здійснюють такі відправки, мають вказати про те, що товар є гуманітарною допомогою та визначити Укрзалізницю відповідальною за доставку цих товарів до вантажоодержувача. Наступною важливою умовою є те, що вантажоотримувачем має бути обласна військова адміністрація, Київська міська військова адміністрація або організація/установа, визначена Кабінетом Міністрів. Будь – яка організація або установа визначена Кабінетом міністрів повинна також підписати договір із Укрзалізницею. Вартість такої доставки буде покрита за рахунок Державного бюджету з 24 лютого 2022 року. Див. також онлайн-платформу, яку було створено Укрзалізницею для реалізації цієї Постанови: zalizna-dopomoga.info.

16. ЄС презентував план на 10 пунктів для підтримки біженців

28 березня 2022 року Рада ЄС з питань юстиції та внутрішніх справ презентувала [план з 10 пунктів](#) щодо сильнішої європейської координації із прийому осіб, які покинули України внаслідок бойових дій. Цей план включає в себе наступні пункти:

- Створення у рамках ЄС платформи для реєстрації (з метою обміну інформацією про отримувачів тимчасового або іншого подібного захисту)
- Запровадження координованого підходу на рівні ЄС для поглиблення взаємозв'язку та погодження транспортних потреб із можливостями прийому Держав-Членів
- Вдосконалення системи прийому з метою забезпечення довгострокового та придатного розміщення
- Розробка національних та спільних європейських планів на випадок екстрених ситуацій з метою відповіді на середньо- та довгострокові потреби

- Розробка стандартних процедур роботи та єдиних планів дій щодо прийому та підтримки дітей
- Запровадження спільного плану боротьби із торгівлею людьми
- Покращення співпраці із Молдовою у сферах надзвичайної та гуманітарної допомоги у зв'язку із захистом біженців
- Зміцнення рамок міжнародної співпраці щодо безпечних місць призначення
- Реагування та відповідь на внутрішні безпекові наслідки війни в Україні (а саме, - контроль за виконанням санкцій ЄС, підтримка ЕМРАСТ та Європолу для Держав-Членів)
- Покращення фінансування та забезпечення ресурсами

Цей правовий бюлетень розроблений завдяки фінансовій підтримці у рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу, Швейцарії через Швейцарську агенцію розвитку та співробітництва (SDC), а також уряду Великої Британії.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства. Відповідальність за зміст бюлетеня несуть виключно автори, він не обов'язково відображає позицію DRC, Європейського Союзу, урядів Швейцарії чи Великої Британії. Ні DRC, ні ЄС, ні уряди Швейцарії чи Великої Британії не можуть нести за нього відповідальність.